

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U BANOVIĆIMA
Broj: 127 0 Rs 078859 22 Rs
Banovići, 17.03.2023. godine

Općinski sud u Banovićima, sudija Damir Dautović, u pravnoj stvari tužitelja R.M., iz B., ..., kojeg zastupa punomoćnik Bektić Sanel, advokat iz Tuzle, ulica Mejdan 35, protiv tuženog Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, ulica Armije BiH broj 52, kojeg zastupa punomoćnik S.M., radnik tuženog, radi naknade štete, vrijednost spora 1.100,00 KM, dana 16.03.2023. godine, u prisustvu punomoćnika stranaka, zaključio je glavnu raspravu, a dana 17.03.2023. godine, donio je

PRESUDU

Obavezuje se tuženi da tužitelju naknadi nematerijalnu štetu u iznosu od 1.145,00 KM i to za pretrpljene fizičke bolove 685,00 KM i pretrpljeni strah 460,00 KM, te materijalnu štetu u iznosu od 40,00 KM, odnosno ukupno 1.185,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 20.07.2022. godine, pa do konačne isplate, kao i da tužitelju nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.190,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana donošenja presude, pa do konačne isplate, sve u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka preko dosuđenog do potraživanog iznosa.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka u iznosu od 300,00 KM.

Obrazloženje

Tužitelj 20.07.2022. godine, podnio tužbu protiv tuženog, radi naknade štete, u kojoj navodi da ga je tuženi 05.02.2022. godine rasporedio na radno mjesto Radnik na bunkerisanju rovnog uglja u OJ Separacija, tzv. „Šestica“, sa nalogom da se stara za prohodnost materijala koji je sa pokretne trake dolazio do otvora u podu. Materijal dobiven u procesu proizvodnje uglja doprema se vagonima do pokretne trake preko koje se dalje prevozi. Sa kraja pokretne trake materijal pada sa visine od oko 1 m u otvor u podu, a preko tog otvora nalazi se metalna rešetka čija je funkcija da spriječi ulazak u otvor prevelikih komada materijala. Zadatak tužitelja bio je da metalnom kukom vadi sve ono što zastane na navedenoj rešetki. Navedenog dana veliki kamen zaglavio se između pokretne trake i rešetke pa ga je tužitelj metalnom kukom vadio kako bi oslobodio protok novog materijala. Za vrijeme dok je to radio sa trake je pao drugi veliki kamen i to direktno na metalnu kuku sa kojom je tužilac radio. Od jačine udara kamena u kuku, tužitelj je osjetio iznenadni i jaki trzaj, koji je odbacio njegovu ruku i rukom udario u metalnu konstrukciju, te je zadobio povrede u vidu nagnječenja lijeve šake, a zbog koje povrede se javio u JZU Dom zdravlja Banovići, te je upućen na Kliniku za ortopediju i traumatologiju JZU UKC Tuzla. S obzirom na posljedice povređivanja bio je privremeno

spriječen za rad od 05.02.2022. godine, pa do 23.05.2022. godine, te je osjećao fizičke bolove i strah, a smatra da je nastalo i umanjnje životne aktivnosti. Pretrpio je i materijalnu štetu koja se ogleda u troškovima liječenja i to ultrazvuk tetive lijeve ruke u iznosu od 40,00 KM. Prije podnošenja tužbe, tačnije 20.06.2020. godine, putem punomoćnika obratio se tuženom sa zahtjevom za mirno rješavanje nastalog spora, ali tuženi na zahtjev nije odgovorio. Nakon izvedenih dokaza, tužitelj je, u skladu sa članom 57. stav 2. i 4. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u nastavku: ZPP) preinačio tužbu, a koju preinaku je sud dozvolio, te je predložio sudu da donese odluku kao u izreci presude.

U odgovoru na tužbu od 14.09.2022. godine i tokom postupka, tuženi osporava osnov i visinu tužbenog zahtjeva, navodeći da se iz prijave o nesreći na poslu od 10.02.2022. godine, može uočiti da se povreda dogodila tokom redovnog radnog vremena, da je izvor povrede metalna noseća konstrukcija GT142, a uzrok povrede neispravan rad. Ne spori da je tužitelj, prema zaključenom ugovoru o radu broj 10049/19 od 19.06.2019. godine, u trenutku povrede obavljao poslove Radnik na čišćenju postrojenja u OJ Separacija. Imajući u vidu nastanak događaja, povreda je nastala isključivo usljed nepažnje tužitelja i nepravilnog rada na raspoređenim poslovima. Tužitelj je bio sposoban za obavljanje navedenih poslova što proizlazi iz Izvještaja o periodičnom ljekarskom pregledu od 24.08.2021. godine, te je prošao obuke iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara, čime je tuženi ispoštovao potrebne procedure. Medicinska dokumentacija koju je tužitelj dostavio uz tužbu govori da nije došlo do povređivanja koje bi rezultirao umanjnjem životne aktivnosti. S obzirom da na strani tuženog nema propusta, smatra da je tužbeni zahtjev neosnovan.

U toku postupka izvedeni su dokazi uvidom i čitanjem:“[...]“. Saslušan je tužitelj, kao parnična stranka, te svjedoci M.L., S.R. i E.L.. Izveden je dokaz vještačenjem po vještaku zaštite na radu Delić Salihu i vještaku medicinske struke Hrustić Asmiru, specijalista za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju. Ocjenom izvedenih dokaza, u smislu člana 8. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu: ZPP) sud je odlučio kao u izreci presude.

Među strankama nije sporno da je tužitelj 05.02.2022. godine, kao radnik tuženog, pretrpio povredu lijeve šake prilikom uklanjanja zaglavljelog komada uglja sa rešetke gumenog transportera, koja povreda je medicinski konstatovana, da je na dan povređivanja sa tuženim imao zaključen Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj 10049/19 od 19.06.2019. godine, za radno mjesto Radnik na čišćenju postrojenja i da je bio sposoban za obavljanje poslova navedenog radnog mjesta, te da je položio test provjere znanja iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara, što proizlazi i iz izvedenih materijalnih dokaza.

Sporno je da li je tužitelj obavljao poslove radnog mjesta Radnik na čišćenju postrojenja, ili poslove nekog drugog radnog mjesta, te da li je tuženi odgovoran za nastalu povredu, odnosno da li je povreda posljedica lične nepažnje i nepravilnog rada tužitelja za koje tuženi neodgovara.

Iz nalaza i mišljenja vještaka zaštite na radu od 07.02.2023. godine, koji je izrađen na osnovu materijalne dokumentacije u spisima, pribavljene dokumentacije od tuženog, informativnog razgovora sa predstavnicima tuženog i rekonstrukcije događaja, proizlazi da je tužitelj raspoređen na pogon gumenog transportera GT 142, koji prima ugallj dovezen na Separaciju vagonima. Na konstrukciji međetaže nalazi se metalna rešetka na koju pada rovní ugallj sa gumenog transportera, kada dolazi do odvajanja kamena i uglja. Veće komade kamena koji ne prolaze kroz metalnu rešetku, radnik pomoću metalne šipke – štirača izbacuje sa rešetke na konstrukciju međetaže. Pri pokušaju da izbací kamen većih dimenzija od otvora metalne rešetke, sa gumenog transportera pada drugi kamen i udara u metalnu šipku koju je tužitelj držao lijevom rukom i od siline udarca u metalnu šipku, lijevu šaku tužitelja pritišće uz metalnu konstrukciju gumenog transportera. Dok pokušava da izbací veći komad kamena sa metalne rešetke, radnik ne može pratiti dolazak rovní uglja gumenim transporterom, kako bi u slučaju nailaska većeg komada kamena, prekinuo radnju vađenja zaglavljénog komada u otvoru metalne rešetke. U takvim slučajevima mora se zaustaviti rad transportera, a što radnici ne čine, nego zaglavljéní kamen iz otvora vade dok je transporter u radu. U konkretnom slučaju taster za puštanje/isključenje transportera je postavljen na nerazumno velikoj udaljenosti od 5 m od radnog mjesta rukovaoca, iako je isti nužno postaviti na samom radnom mjestu rukovaoca, a što u konkretnom slučaju prilike i uslovi dozvoljavaju. Iako je tužitelj primio Uputstvo za čišćenje radnog prostora i postrojenja oznake: Up.630-01/10, isto ne sadrži način rada na radnom mjestu na kojem je tužitelj povrijeđen. Vještak je izvršio komparaciju opisa poslova radnog mjesta Radnik na čišćenju postrojenja i Rukovaoc postrojenja za bunkerisanje uglja, te je zaključio da zadaci koje je tužitelj kritičnog dana obavljao, više odgovaraju opisu poslova radnog mjesta Rukovaoc postrojenja za bunkerisanje uglja, nego radnom mjestu Radnik na čišćenju postrojenja, za koje je tužitelj zaključio ugovor o radu. Dakle, tužitelj je obavljao poslove radnog mjesta za koje nije bio obučén i za koje nije primio Uputstvo za rad, što je u direktnoj vezi s nastankom povrede. Usmeno je pojasnio da radno mjesto Radnik na čišćenju postrojenja podrazumijeva čišćenje prostora, uređaja i rasutog materijala koji se mogu naći na radnom mjestu, dok je radno mjesto Rukovaoc postrojenja za bunkerisanje uglja, vezano isključivo za pogon i rukovanje gumenim transporterom, koji je u pogonu. U skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, radnik mora biti obučén za obavljanje radne operacije, a poslovođa ne može po slobodnom nahođenju radnika rasporediti na bilo koje poslove.

Nalazu i mišljenju vještaka, kao i usmenom pojašnjenju, sud je u cijelosti poklonio vjeru kao stručnom i objektivnom, iz razloga što je izrađen na temelju relevantne materijalne dokumentacije i nije u suprotnosti sa izvedenim dokazima, te je u cijelosti odgovorio postavljenom predmetu i obimu vještačenja, a navode tuženog, da u opisu poslova Radnik na čišćenju postrojenja, stoji da čisti i strojeve, ocijenio neosnovanim iz razloga što se vještak detaljno izjasnio o razlikama radnog mjesta Radnik na čišćenju postrojenja i radnog mjesta Rukovaoc postrojenja za bunkerisanje uglja, što je sud prihvatio.

Iz nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke od 17.02.2023. godine koji je izrađen na osnovu medicinske dokumentacije u spisima i neposrednog pregleda tužitelja, utvrđeno je da je tužitelj kritičnog događaja pretrpio povredu u vidu uboj lijeve šake, koja ima karakter lake tjelesne povrede, koja nije prouzrokovala umanjeње životne aktivnosti.

Trpio je fizičke bolove jakog intenziteta u trajanju od 12 sati, srednjeg 10 dana i slabog u trajanju 25 dana. Strah jakog intenziteta trajao je 1 dan, srednjeg 10 dana i slabog 20 dana.

Nalazu i mišljenju vještaka sud je u cijelosti poklonio vjeru obzirom da je izrađen na osnovu medicinske dokumentacije i neposrednog pregleda tužitelja, a prigovore tuženog da su posljedice povrede previsoko određene, ocijenio paušalnim iz razloga što se vještak detaljno izjasnio u čemu se iste ogledaju, te je cijenio način povređivanja, vrstu i karakter povrede, dužinu liječenja i intenzitet kliničke slike.

Tužitelju su usljed povrede prouzrokovani troškovi liječenja - ultrazvuk mekih tkiva, u iznosu od 40,00 KM, što je sud utvrdio uvidom u fakturu PZU Plava Medical Group sa poliklinikom Tuzla PJ or. dio Plava poliklinika Tuzla, broj 00960/22 od 01.04.2022. godine i duplikat fiskalnog računa PZU Plava Medical Group sa poliklinikom Tuzla PJ or. dio Plava poliklinika Tuzla, BF 22108, od 01.04.2022. godine.

Iskaz tužitelja i saslušanih svjedoka, sud je cijenio, ali ih nije posebno obrazlagao, jer u pogledu relevantnih činjenica za donošenje odluke nisu u suprotnosti sa nalazom i mišljenjem vještaka zaštite na radu i nisu od uticaja na drugačiju odluku.

Odredbama člana 93. stav 1. Zakona o radu („Službene novine F BiH, broj: 26/16 i 89/18) propisano je da je poslodavac dužan radniku, ako pretrpi štetu na radu ili u vezi sa radom, naknaditi štetu po općim propisima obligacionog prava. Članom 154. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni list R BiH“, broj 2/92, 13/93, 13/94 u daljem tekstu: ZOO) određeno je da za štetu od stvari ili djelatnosti od kojih potiče povećana opasnost štete za okolinu, odgovora se bez obzira na krivicu, a šteta nastala u vezi sa opasnom stvari, odnosno opasnom djelatnošću, u smislu člana 173. ZOO, smatra se da potiče od te stvari, odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete. Prema članu 174. stav 1. ZOO, za štetu od opasne stvari odgovara njen imalac, a za štetu od opasne djelatnosti odgovara lice koje se njom bavi, a članom 177. istog zakona propisani su uslovi oslobođenja od odgovornosti imaoca opasne stvari, odnosno lica koje se bavi opasnom djelatnošću.

Kako je sud na osnovu nalaza i mišljenja vještaka zaštite na radu utvrdio da je do povrede tužitelja došlo prilikom pokušaja da metalnom šipkom izbacii kamen većih dimenzija koji pada se gumenog transportera GT 142 na metalnu rešetku pri čemu nije mogao pratiti dolazak rovnog uglja gumenim transporterom, da nije mogao pritiskom na taster zaustaviti transporter, jer je taster udaljen 5 m od radnog mjesta, iako ga je nužno postaviti na samom radnom mjestu, da nije primio Uputstvo za čišćenje radnog prostora i postrojenja, koje i ne sadrži upute o načinu rada na radnom mjestu na kojem je tužitelj povrijeđen i da posao koji je obavljao odgovara radnom mjestu Rukovaoc postrojenja za bunkerisanje uglja, za koje poslove nije obučen, a ne poslovima radnog mjesta Radnik na čišćenju postrojenja, za koje je zaključio ugovor o radu, po zaključku suda za povređivanje tužitelja odgovoran je isključivo tuženi, po principu objektivne odgovornosti, u smislu člana 173. i 174. ZOO.

Tvrđnja tuženog da je tužitelj mogao odbiti radni zadatak, ukoliko nisu bili ispunjeni uslovi za siguran rad, nisu uticali na drugačiju odluku suda iz razloga što je tuženi rasporedio tužitelja na obavljanje radnog zadatka iako je znao da nije obučen za obavljanje tog zadatka i da nije u opisu poslova zaključenog ugovora o radu.

Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje i težinu pretrpljenih povreda sud je ocijenio da tužitelju za pretrpljene fizičke bolove pripada iznos od 685,00 KM i za pretrpljeni strah 460,00 KM, a u skladu sa članom 200. ZOO i Orijetacionim kriterijima i iznosima za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda F BiH od 27.01.2016. godine. Tužitelju je dosuđena i naknada materijalne štete koja se odnosi na troškove liječenja u iznosu od 40,00 KM, u skladu sa odredbama člana 154. stav 1., 155. i 185. ZOO.

Na dosuđeni iznos naknade nematerijalne štete tužitelju je dosuđena zakonska zatezna kamata počev od 20.07.2022. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, na osnovu odredbe člana 277. ZOO. Ova odluka temelji se i na Zaključku Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda F BiH od 09.04.2003. godine, objavljen u Biltenu sudske prakse broj 2002/2003, koji se odnosi na primjenu člana 186. i 277. ZOO, u kojem je zauzet stav da zatezna kamata na pravičnu naknadu nematerijalne štete teče od dana podnošenja tužbe. Ovakav Zaključak Vrhovnog suda preuzeo je i Ustavni sud BiH u odluci broj AP 2141/05 od 20.10.2006. godine („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/2007 od 26.02.2007. godine).

Odluku o troškovima parničnog postupka sud je donio na osnovu odredbe člana 383., 386. stav 1., 387. i 396. ZPP, te člana 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine F BiH“, broj 22/04 i 24/04, u nastavku: Tarifa).

Shodno određenom zahtjevu za naknadnu troškova, tužitelju pripadaju troškovi nagrade advokatu za sastav tužbe, zastupanje na pripremnom ročištu od 10.01.2023. godine i ročištu za glavnu raspravu od 26.01.2023. godine u iznosima od po 240,00 KM, zastupanje na nastavku ročišta za glavnu raspravu od 16.03.2023. godine u iznosu od 120,00 KM, te troškovi izvođenja dokaza vještačenjem u iznosu od 350,00 KM, što ukupno iznosi 1.190,00 KM, koji su i dosuđeni s obzirom da je u cijelosti uspio u sporu. Zatezna kamata na troškove postupka tužitelju pripada počev od dana donošenja presude, pa do isplate, u skladu sa odredbama člana 277. u vezi sa članom 324. ZOO.

Odbijeni je zahtjev tužitelja za naknadu nagrade advokatu za sastav zahtjeva za zaštitu povrijeđenog prava od 20.06.2022. godine u iznosu od 60,00 KM, jer podnošenje zahtjeva putem advokata nije bilo nužno radi vođenja parnice. Odbijen je zahtjev za naknadu po utrošenom satu iz člana 26. tačka 5. Tarife, koji se odnosi na naknadu za odsustvo iz kancelarije za vrijeme putovanja u iznosu od po 120 KM po ročištu, te zahtjev za naknadu troškova upotrebe vlastitog automobila na relaciji Tuzla - Banovići - Tuzla iz člana 31. stav 4. Tarife, u iznosu od po 85,50 KM po ročištu, iz razloga što, u smislu člana 387. stav 1. ZPP, nisu bili potrebni radi vođenja parnice. Naime, prebivalište tužitelja je na području sjedišta suda, na kojem djelatnost obavljaju tri advokata, pa okolnost da je tužitelj, kao punomoćnika, angažovao advokata van sjedišta suda, ne čini

osnovanim potraživanjem predmetnih troškova, jer takav izbor nije opravdao objektivnim okolnostima zbog čega isti ne mogu pasti na teret tuženog.

S obzirom da je tužitelj u cijelosti uspio u parnici, odbijen je zahtjev tuženog na naknadu troškova izvođenja dokaza vještačenjem u iznosu od 300,00 KM.

Sudija
Damir Dautović

Pouka o pravnom lijeku: Protiv presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana računajući od prvog narednog dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Tuzli, putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranku.